

Πόσοι Νομικοί θα Απασχοληθούν στην Ελληνική Οικονομία μέχρι το 2020;

Στο νομικό κλάδο συγκαταλέγεται ένα ευρύ φάσμα επαγγελματιών όπως είναι οι δικηγόροι, οι συμβολαιογράφοι, οι δικαστές, οι εισαγγελείς και οι δικαστικοί επιμελητές, ανάλογα με τα διάφορα νομικά και δικαστικά συστήματα των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ).

Ο [δικηγόρος](#) είναι το πρόσωπο που αναλαμβάνει την εκπροσώπηση και υπεράσπιση των διαδίκων, δηλαδή των προσώπων που καταφεύγουν στη δικαιοσύνη για την επίλυση διαφορών ή την απονομή δικαιοσύνης σε αξιόποινες πράξεις που έχουν υποστεί ή διαπράξει. Επίσης, συντάσσει νομικά έγγραφα, όπως διαθήκες, μισθώσεις, υποθήκες κ.ά. επικυρώνει τις διαθήκες και αντιπροσωπεύει ή συμβουλεύει τους εκτελεστές της. Εξηγεί τους νόμους, τους κανονισμούς και τις δικαστικές αποφάσεις σε άτομα και επιχειρήσεις. Αναλαμβάνει την παροχή νομικών συμβουλών σε φυσικά πρόσωπα, επιχειρήσεις και οργανισμούς του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα. Εκπροσωπεί τους πελάτες του ενώπιον αρχών ή οπουδήποτε αλλού εξουσιοδοτηθεί.

Ο [συμβολαιογράφος](#) έχει την έννομη δικαιοδοσία να πιστοποιεί την ορθότητα, πιστότητα και αυθεντικότητα ορισμένων εγγράφων και να νομιμοποιεί τις σχετικές συναλλαγές μεταξύ των ανθρώπων. Ειδικότερα, συντάσσει και φυλάει στο αρχείο του έγγραφα με τα οποία αποδεικνύονται οι νόμιμες συμφωνίες ανάμεσα σε δύο ή περισσότερα άτομα (συμβόλαια), ένορκες καταθέσεις και βεβαιώσεις, διαθήκες και γενικά έγγραφα που αποτελούν αποδεικτικά στοιχεία διάφορων δικαιοπραξιών. Ακόμη, ο συμβολαιογράφος εκδίδει έγκυρα αντίγραφα και περιλήψεις των παραπάνω εγγράφων, είναι υπεύθυνος για τη διεξαγωγή ορισμένων νομικών πράξεων, όπως πλειστηριασμών, κρατάει τα αρχεία άλλων συμβολαιογράφων που έχουν αποχωρήσει από το επάγγελμα, εισπράττει και αποδίδει στο Δημόσιο τους φόρους που αναλογούν στις δικαιοπραξίες και συμβουλεύει τους πελάτες του για την καλύτερη διεκπεραίωση των αγορών, πωλήσεων, μεταβιβάσεων ή συμφωνιών που επιθυμούν να πραγματοποιήσουν.

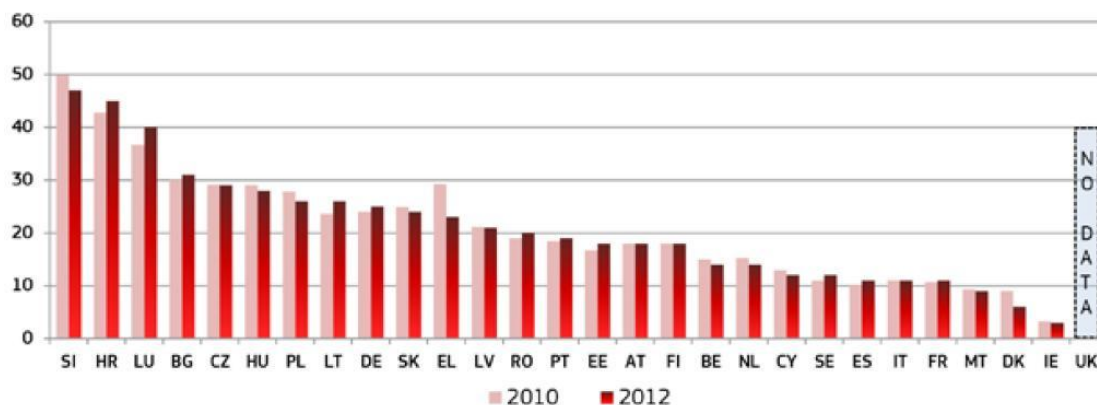
Ο [δικαστής](#) απονέμει δικαιοσύνη και ορίζει την ποινή οποιουδήποτε κριθεί ένοχος, εφαρμόζοντας τη νομοθεσία του κράτους που ανήκει. Είναι κρατικός λειτουργός με σημαντικό ρόλο στη λειτουργία του κράτους. Ειδικότερα, ο δικαστής διαβάζει ή ακούει τους ισχυρισμούς του ενάγοντα (το πρόσωπο που έχει κάνει την αγωγή) και

αποφασίζει κατά πόσο αυτοί επαρκούν για να οδηγηθεί η υπόθεση στο δικαστήριο. Εξετάζει τα στοιχεία που αφορούν δικαστικές υποθέσεις, προκειμένου να αποφασίσει αν τα στοιχεία αυτά υποστηρίζουν τις κατηγορίες. Επιβλέπει και διευθύνει τις διαδικασίες κατά τη διάρκεια μιας δίκης. Αποφασίζει για την τελική εκδίκαση, αναβολή ή διακοπή μιας δίκης, ορίζει τις ποινές σύμφωνα με το νόμο για όσους κριθούν ένοχοι, καθορίζει το ύψος των αποζημιώσεων προς τα θύματα ή δίνει αναστολή για διάφορες ποινές. Οι δικαστές στο Εφετείο αποφασίζουν τελεσίδικα για κάθε δικαστική υπόθεση.

Ο εισαγγελέας είναι ανώτερος δικαστικός λειτουργός, που εκπροσωπεί το δημόσιο συμφέρον και φροντίζει για την εφαρμογή των νόμων και την ποινική αντιμετώπιση όσων τους παραβαίνουν. Στις αρμοδιότητες του εισαγγελέα είναι η άσκηση ποινικής δίωξης στο όνομα της πολιτείας, η συμμετοχή του σε όλες τις φάσεις της ποινικής διαδικασίας, η επιτήρηση των δικαστηρίων και των δικαστικών υπαλλήλων της περιφέρειάς του και η έκδοση γνωμοδοτήσεων προς τις δημόσιες αρχές. Πιο συγκεκριμένα ο εισαγγελέας συλλέγει και αναλύει τα στοιχεία κάθε υπόθεσης και απαγγέλλει την κατηγορία ή ζητά την απαλλαγή του κατηγορουμένου. Παρουσιάζει στο δικαστήριο τα στοιχεία της υπόθεσης, προσπαθώντας να τεκμηριώσει την ενοχή ή την απαλλαγή του κατηγορουμένου. Προτείνει, αν χρειάζεται, την αναβολή της δίκης ή την εξέταση περισσότερων στοιχείων και φροντίζει για την εκτέλεση των αποφάσεων του δικαστηρίου.

Στα Διαγράμματα 1 και 2 παρουσιάζεται ο αριθμός των δικαστών και των δικηγόρων ανά 100.000 κατοίκους. Όπως φαίνεται η Ελλάδα (EL) βρίσκεται περίπου στον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι μεταξύ των ετών 2010-2012 η Ελλάδα καταγράφει τη μεγαλύτερη μείωση δικαστών σε σχέση με τα άλλα κράτη μέλη της ΕΕ.

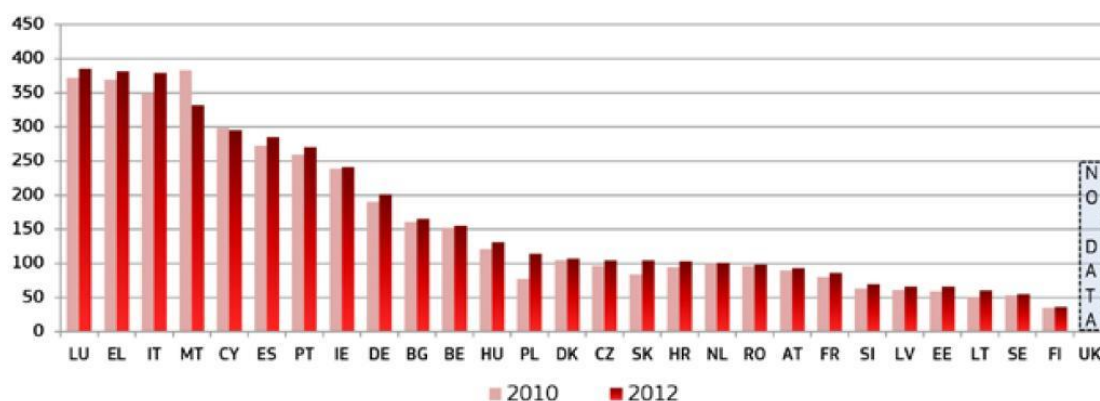
Διάγραμμα 1. Αριθμός δικαστών (ανά 100.000 κατοίκους)

Πηγή: CEPEJ study.

Αναφορικά με τον αριθμό των δικηγόρων ανά 100.000 κατοίκους η Ελλάδα βρίσκεται στη δεύτερη θέση των ευρωπαϊκών χωρών, εμφανίζοντας μάλιστα αύξηση το 2012 σε σχέση με το 2010.

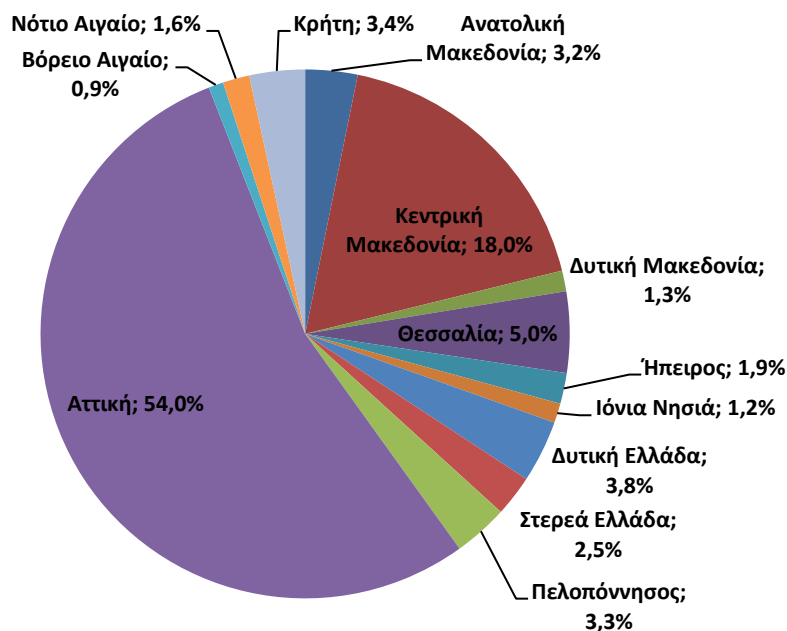
Διάγραμμα 2. Αριθμός δικηγόρων (ανά 100.000 κατοίκους)

Πηγή: CEPEJ study.

Η γεωγραφική κατανομή των νομικών επαγγελματιών στην Ελλάδα (διάγραμμα 3) έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον αν αναλογιστούμε ότι το 54% απασχολείται στην περιφέρεια της Αττικής. Ακολουθούν η περιφέρεια της Κεντρικής Μακεδονίας (18%), Θεσσαλία (5%), η Δυτική Ελλάδα (3,8%), η Κρήτη (3,4%) η Πελοπόννησος (3,3%), η Ανατολική Μακεδονία (3,2%), Στερεά Ελλάδα (2,5%), Ήπειρος (1,9%), Νότιο Αιγαίο (1,6%), Δυτική Μακεδονία (1,3%), Ιόνια Νησιά (1,2%) και Βόρειο Αιγαίο (0,9%).

Διάγραμμα 2. Γεωγραφική κατανομή νομικών ανά περιφέρεια (2011)

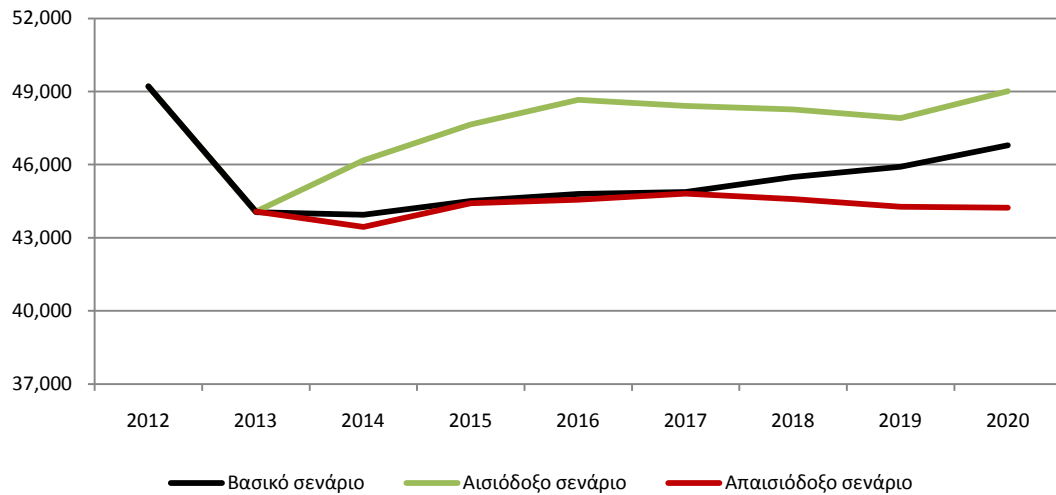

Πηγή: Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης-Απογραφή Πληθυσμού 2011.

Το βασικό ερώτημα όμως, που αφορά το μέλλον, είναι το πώς αναμένεται να μεταβληθεί η απασχόληση στο επάγγελμα των νομικών στην ελληνική οικονομία μέχρι το 2020.

Απάντηση στο ερώτημα αυτό δίνει μια [μεθοδολογία](#), μέσω της οποίας αναπτύσσεται ένα νέο μοντέλο για την ελληνική οικονομία. Το μοντέλο αυτό παρέχει εκτιμήσεις για τα βασικά μεγέθη της ελληνικής οικονομίας, μέχρι το 2020, για τρία σενάρια: ένα βασικό, ένα αισιόδοξο και ένα απαισιόδοξο. Τα αποτελέσματα του μοντέλου αυτού σε συνδυασμό με τη χρήση Πινάκων Εισροών-Εκροών αποτελούν τη βάση για την πρόβλεψη της απασχόλησης στην ελληνική αγορά εργασίας μέχρι το 2020. Πρέπει να σημειωθεί ότι δεν έχει πραγματοποιηθεί ξανά στο παρελθόν αντίστοιχου βάθους ανάλυση για την ελληνική αγορά εργασίας. Ενδεικτικά είναι τα Διαγράμματα 3 και 4.

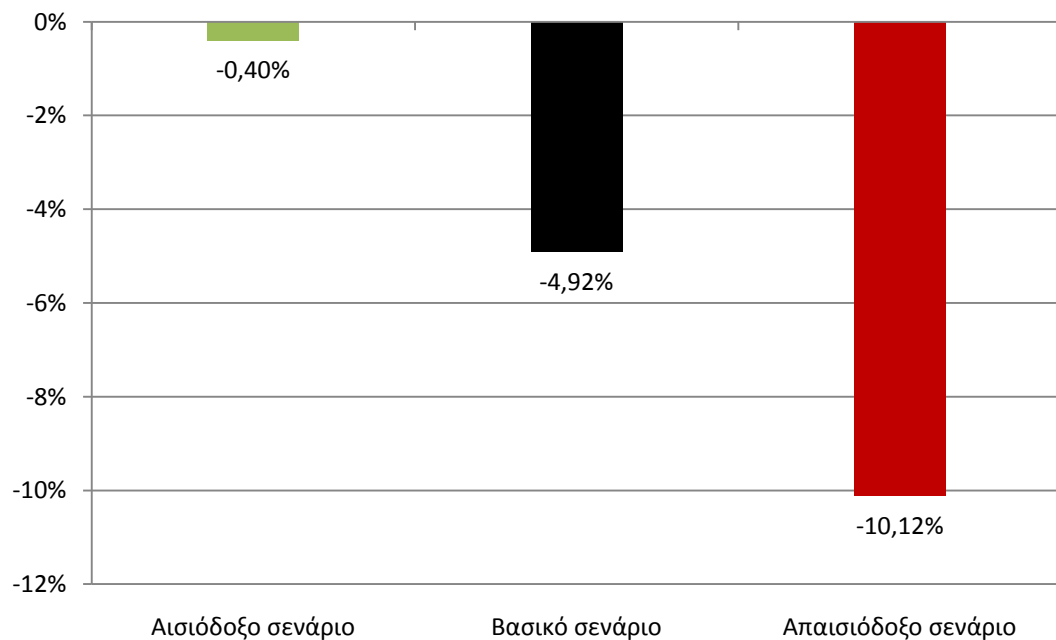
Διάγραμμα 3. Αριθμός νομικών που αναμένεται να απασχολούνται στην ελληνική οικονομία μέχρι το 2020

Πηγή: Petrakis P.E. (Ed.) (2014) *The Rebirth of the Greek Labor Market. Building Toward 2020. After the Global Financial Meltdown*, Palgrave McMillan.

Σημείωση: Περιλαμβάνονται οι πολιτικοί μηχανικοί, οι χημικοί μηχανικοί, οι μηχανολόγοι μηχανικοί, οι μεταλλειολόγοι, οι μηχανικοί του περιβάλλοντος, οι μηχανικοί παραγωγής, οι μεταλλουργοί και οι ασκούντες συναφή επαγγέλματα. Στον αριθμό των μηχανικών δεν συμπεριλαμβάνονται οι ηλεκτρολόγοι μηχανικοί. Για περισσότερες πληροφορίες πατήστε [εδώ](#).

Διάγραμμα 4. Μεταβολή στην απασχόληση μηχανικών το 2020 σε σχέση με το 2012

Πηγή: Petrakis P.E. (Ed.) (2014) *The Rebirth of the Greek Labor Market. Building Toward 2020. After the Global Financial Meltdown*, Palgrave McMillan.

Σημείωση: Περιλαμβάνονται οι πολιτικοί μηχανικοί, οι χημικοί μηχανικοί, οι μηχανολόγοι μηχανικοί, οι μεταλλειολόγοι, οι μηχανικοί του περιβάλλοντος, οι μηχανικοί παραγωγής, οι μεταλλουργοί και οι ασκούντες συναφή επαγγέλματα. Στην μεταβολή της απασχόλησης δεν συμπεριλαμβάνονται οι ηλεκτρολόγοι μηχανικοί. Για περισσότερες πληροφορίες πατήστε [εδώ](#). Στη μεταβολή

Σύμφωνα με το βασικό σενάριο ο αριθμός των νομικών στην Ελλάδα αναμένεται να μειωθεί στους 46.793 το 2020 από 49.213 που ήταν 2012 (μείωση της τάξης του 4,92%).

Αντίστοιχα, σύμφωνα με το αισιόδοξο σενάριο, ο αριθμός των νομικών αναμένεται να υποχωρήσει οριακά κατά 0,40% από το 2012 έως το 2020, δηλαδή να φτάσει στους 49.018. Τέλος, σύμφωνα και με το απαισιόδοξο σενάριο αναμένεται μείωση των νομικών κατά 10,12% από το 2012 έως το 2020, οπότε θα έχουμε 44.232 απασχολούμενους.

Βαλσαμής Διονύσης

Οικονομολόγος

Υπ. Διδάκτορας Πανεπιστημίου Αθηνών